

•
[Wetenschap](#)

[Vanuit het vliegtuig is de gigantische barst goed te zien. © AFP](#)

Spectaculair stuk drijfijis zo groot als Noord-Brabant scheurt los van Antarctica

De zeespiegel zal er niet extra door stijgen, maar een spektakel is het wel: van de westelijke punt van Antarctica is een stuk drijfijis losgekomen zo groot als Noord-Brabant. De grootste ijsschots ooit waargenomen zal naar verwachting nu heel langzaam wegdobberen en uiteenvallen.

Door: Maarten Keulemans 12 juli 2017, 12:22

De gebeurtenis komt niet als een verrassing. Al vele jaren volgen wetenschappers een langzaam groeiende scheur langs de rand van Larsen C, een uitgestrekte ijsvlakte voor de kust van Antarctica. De afgelopen maanden ging het opeens snel: de scheur versnelde, nam een bocht, versnelde nog eens en heeft nu de zee bereikt, zodat er een langgerekte, vogelveer-vormige snipper van Larsen C is afgebroken.

Beschermlaag

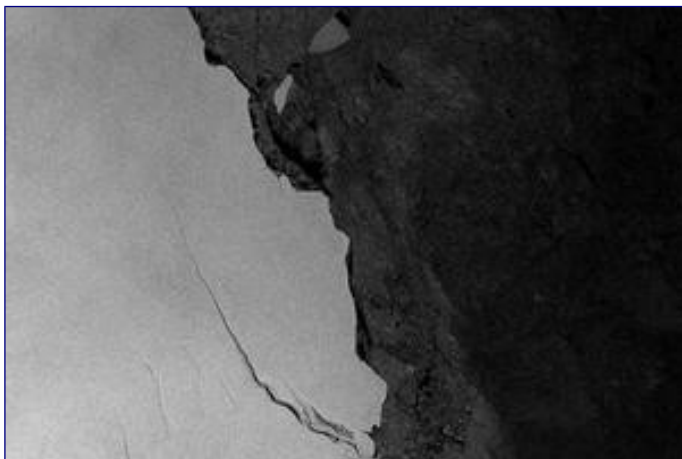
[Onderzoekers staan bij de scheur van Larsen B in 1997. © AFP](#)

Het spektakel speelt zich af bij het Antarctische schiereiland, een landtong die als een gekromde vinger naar de punt van Zuid-Amerika wijst. De afgelopen jaren braken er in het gebied vaker grote ijsschotsen af: in 1995 een stuk zo groot als Noord-Holland genaamd Larsen A, in 2002 een schots van het formaat Zuid-Holland genaamd Larsen B.

Maar waar Larsen A en B direct in duizenden stukken uiteenvielen, blijft de nu afgebroken ijsvlakte nog even intact, verwacht ijskapdeskundige Roderik van de Wal (Universiteit Utrecht). De schots zit anders dan Larsen A en B niet vol met geulen en kuilen waarin smeltwater staat, en dat maakt hem stabiel.

Een ander verschil is dat de nieuwe schots ook op Antarctica zelf waarschijnlijk minder teweeg zal brengen. Na de verdwijning van Larsen A en B gingen de ijsgletsjers die achter die ijsvlaktes lagen, tot wel acht maal sneller stromen, vertelt Van de Wal. Maar de nu afgebroken schots vormt maar 18 procent van Larsen C. En die ijsplaat is 'heel stabiel', zegt Van de Wal, omdat hij door een dikke laag sneeuw wordt geïsoleerd en bovendien kouder is omdat hij dichterbij het vasteland ligt.

Opvallend vaak

[Satellietbeelden maakten eerder al duidelijk hoe groot de scheur is. Inmiddels is de scheur volledig.](#)
© AFP

Toch zijn ijsdeskundigen er ook weer niet helemaal gerust op: zo wijst Van de Wal erop dat de kritische vorstgrens van ongeveer min 5 graden waarbinnen ijsvlaktes stabiel blijven steeds verder oprukt. 'De komende maanden en jaren zal de ijsvlakte ofwel geleidelijk opnieuw aangroeien, ofwel verder afkalven, wat uiteindelijk zelfs tot instorting kan leiden', stelt ook de Britse onderzoeksleider ter plaatse Adrian Luckman in een verklaring. 'De meningen zijn verdeeld. Onze modellen geven aan dat de vlakte minder stabiel zal zijn, al ligt een instorting nog jaren of decennia in de toekomst.'

Experts volgen de gebeurtenissen op het schiereiland met argusogen, omdat de opwarming er aan het puntje veel sneller blijkt te gaan dan elders. Waarom precies, is onduidelijk, vertelt Van de Wal. 'Het heeft waarschijnlijk deels te maken met veranderingen in de zeestromingen. Maar de details worden gewoon nog niet goed begrepen.'

De nieuwe ijsschots krijgt naar alle waarschijnlijkheid het catalogusnummer A68. Uiteindelijk zal

de schots, die op sommige plekken wel 350 meter dik is, in brokken uit elkaar vallen en wegsmelten. 'Een deel van het ijs zal nog decennia in het gebied blijven, andere delen zullen noordwaarts naar warmere wateren drijven', aldus Luckman. Van de Wal verwacht weinig problemen voor de scheepvaart: 'De dichtstbijzijnde drukke scheepvaartroutes liggen ver weg.'

© de Volkskrant